

DIAMO

OBČASNÍK

ROČNÍK XIX (XXXVI)

ČÍSLO 9

ZÁŘÍ 2014

Ministr průmyslu a obchodu na lokalitách s. p. DIAMO

Během prvních dvou srpnových týdnů navštívil ministr průmyslu a obchodu, Ing. Jan Mládek, CSc., vybrané lokality státního podniku DIAMO. Nejprve zavítal na odštěpný závod GEAM v Dolní Rožince a následující týden pak na Provoz rekultivací a likvidačních prací v Mydlovarech odštěpného závodu SUL Příbram.

Ministr průmyslu a obchodu sfáral na dole Rožná

Dne 5. 8. 2014 přijel na pracovní návštěvu o. z. GEAM Dolní Rožinka ministr MPO Ing. Jan Mládek, CSc., spolu s Ing. Zbyškem Sochořem, Ph.D., vedoucím odboru hornictví MPO. Pana ministra dále doprovázeli p. Josef Frühauf, poradce ministra, vrchní ředitel-

ka Kabinetu ministra Ing. Pavla Sluková a Mgr. František Kotrba, tiskový mluvčí MPO. Za státní podnik DIAMO přivítal pana ministra ředitel státního podniku Ing. Tomáš Rychtařík. Dále se za s. p. návštěvy zúčastnil Ing. Marian Böhm, náměstek ředitele s. p. pro výrobu, a za odštěpný závod GEAM Dolní Rožinka Ing. Pavel Koscielniak, ředitel odštěpného závodu, Ing. Josef Lazárek, náměstek ředitele o. z. pro výrobu, a Ing. Pavel Vinkler, závodní dolu RI. Za odborovou organizací se pracovního jednání zúčastnil Bohdan Štěpánek.

Po přivítání pan ministr sfáral s ostatními účastníky na 23. patro dolu Rožná I, kde navštívil pracoviště 4P-23111. Na dobývacím bloku se seznámil s dobývací metodou uplatňovanou na našem ložisku. Pohovořil s osádkou o náročnosti práce horníka v uranovém dole. Po vyfáření následovalo pracovní jednání, kde se pan ministr podrobně seznámil se současnou situací v těžbě a plány rozvoje odštěpného závodu GEAM a s možným potenciálem těžby uranu na Dolní Rožince i v ČR.

Byl seznámen s realizovanými projekty geologického průzkumu pro výstavbu podzemního zásobníku plynu a realizací podzemního výzkumného pracoviště SÚRAO. Velmi podrobně se obeznámil s celou škálou pracovních uranových i neuranových činností realizovaných závodem GEAM. Po tomto pracovním jednání následovalo setkání se starosty okolních obcí Dolní Rožinky. Za starosty se zúčastnili: Karel Pačiska – starosta města Bystrice nad Pernštejnem, Libor Pokorný – starosta obce Rožná, Zdeněk Horák – starosta obce Dolní Rožinka, Jiří Vrbka – starosta obce Bukov, Radek Štourač – starosta obce Střítež a za obec Moravecké Pavlovice starosta Josef Havránek. Se starosty byla zároveň diskutována otázka stanovení průzkumného území Kraví hora a vedení geologicko-průzkumných prací v této oblasti. Starostové se zároveň shodli na tom, že stát by měl být aktivnější v podpoře a využití potenciálu této oblasti a snažit se lépe využít dosavadního převažujícího příznivého postoje obcí a místních obyvatel. Dále byla řešena zaměstnanost regionu. Všichni starostové se shodli na tom, že pro tento region je závod GEAM Dolní Rožinka klíčovým zaměstnavatelem a zaměstnanost je rozhodujícím faktorem pro tento region.

Pan ministr Ing. Mládek, CSc., zúčastněné ubezpečil o podpoře všech zmíněných činností a záměrů o. z. Dolní Rožinka a na závěr při zhodnocení své návštěvy uvedl: „Chtěl jsem se detailně seznámit se současnou situací a plány rozvoje odštěpného závodu GEAM Dolní Rožinka a potenciálem těžby uranu u nás. S vedením státního podniku DIAMO i se starosty okolních obcí jsme hledali optimální varianty řešení pro stát, podnik, ale především pro jeho zaměstnance a místní obyvatele. Chci jasně uvést, že máme zájem zachovat těžbu uranu pro příští minimálně dva roky a zároveň hledáme další varianty rozvoje podniku tak, aby nebyla ohrožena zaměstnanost v regionu.“

Pan ministr při odborném výkladu závodního dolu RI, Ing. Pavla Vinklera

Návštěva na lokalitě Mydlovary

V pátek 15. srpna 2014 při pracovní cestě do jihočeské metropole věnoval ministr průmyslu a obchodu Ing. Jan Mládek, CSc., svoji pozornost lokalitě „Mydlovary“, kde provádí s. p. DIAMO sanační práce po činnosti bývalé chemické úpravní MAPE.

Pracovního jednání i navazujícího setkání se zástupci tisku, České televize a následně i se starosty nejbližších dotčených obcí se rovněž za Jihočeský kraj zúčastnil pan hejtmán Mgr. Jiří Zimola a v rámci doprovodu pracovníků MPO pan Ing. Zbyšek Sochor, Ph.D., ředitel odboru hornictví a zároveň předseda dozorčí rady státního podniku DIAMO.

Pana ministra, pana hejtmána Jihočeského kraje a ostatní účastníky

Prohlídka sanačních prací na lokalitě Mydlovary, zleva Ing. Jan Mládek, CSc., Josef Vacek, DiS., Ing. Tomáš Rychtařík, Ing. Václav Plojhar a Mgr. Jiří Zimola

Z pracovního jednání na o. z. GEAM

setkání přivítali za s. p. DIAMO, před budovou Provozu rekultivací a likvidačních prací Mydlovary, ředitel s. p. Ing. Tomáš Rychtařík, náměstkyň ředitele s. p. pro ekologii a sanační práce RNDr. Kamila Trojáčková, ředitel o. z. SUL Příbram Ing. Václav Plojhar a vedoucí jmenovaného provozu pan Josef Vacek, DiS.

Základní a souhrnnou informaci o lokalitě podal ředitel o. z. SUL a na dotazy, které následovaly po prezentaci, pak reagovali ředitel s. p., paní náměstkyně Trojáčková i ředitel o. z. SUL.

Hlavní zájem a dotazy pana ministra i pana hejtmána se týkaly problematiky sanačních prací ve vazbě na čerpání prostředků z fondů EU, rozsahu prací pro dokončení zahlazování hornické činnosti, cílového roku dokončení sanací v předmětné lokalitě a problémů souvisejících s dopravou materiálů.

Po navazující prohlídce sanačních prací v terénu proběhlo setkání pana ministra se zástupci médií a následně setkání se starosty okolních obcí. Tohoto setkání se účastnili JUDr. Jaroslav Pavlica za obec Olešník, Jiří Novák za obec Zahájí, Radek Livečka za obec Divčice, Pavel Božovský za obec Nákří a předseda Sdružení obcí Blata Ing. Jaroslav Houba. Z diskuze se starosty vyplynulo, že občané dotčených obcí již z daleka tak netrápí vlastní sanační práce staré zátěže po předchozí úpravnické činnosti, což chápou jako nezbytnou nutnost, ale to, že s tím spojená přeprava sanačních materiálů na stávající silniční síti, a mnohdy i nekázeň řidičů, dlouhodobě negativně ovlivňuje trvalou zátěž obce v bezprostředním okolí kalojemů. V souvislosti s tím byla diskutována možnost přepravy alespoň části sanačních materiálů po funkční vlečce bývalého MAPE.

Státní podnik DIAMO se zavázal tuto technicky již ověřenou variantu prověřit i ve vazbě na případné vícenásledky, prověření možnosti převedení smluvních doprav sanačních firem tímto požadovaným směrem, včetně dořešení možného následného posílení prostředků na sanaci od MPO.

Rekonstrukce brzd na těžním stroji těžního zařízení 2B3216–2M/1

Těžní zařízení 2B3216–2M/1 na jámě R7S patří spolu s těžním zařízením 2B 6018 na jámě R1 k hlavním těžním zařízením dolu Rožná I, kterými je zajišťována těžba rudniny z důlního pole jámy R7S až na povrch. Těžní zařízení

údržbu těžního stroje vzrostly v souvislosti se zvýšením rychlosti těžby z 8 na 10 m/sec, kdy bylo nutno dodržovat snížený tlak v regulátorech tlaku vzduchu na úrovni 0,4 MPa. Již od roku 2007 začaly kontakty s firmou INCO enginee-

ce byla stanovena na termín 07/2013. Tato akce byla z důvodu velkého propadu v plnění základní výroby „U“ kovu v pololetí loňského roku odložena na červenec 2014, a to na období od 28. 6. do 21. 7. 2014. Samotnému zahájení

vána kabina strojníka a už nepotřebné rozvaděče signalizace a kabely mezi ohlubní a strojovnou. Po odstranění starých tlakovzdušných brzd a vyčištění prostoru pod bubny začala samotná montáž nových elektrohydraulických

úspěšně dokončeny v odpolední směně 20. 7. 2014. Následujícího dne 21. 7. 2014 bylo provedeno zaškolení strojníků a prohlídku těžního stroje a předání těžního stroje pracovníky INCO engineering, s. r. o., zástupcům dolu Rožná I.

2B3216–2M/1 na jámě R7S bylo uvedeno do provozu v roce 1979. Po letech provozu se u něj začaly projevovat různé závady, jako volné čepy v brzdovém systému, které byly vyměněny o výluce v roce 2008. Současně se začala projevovat únava materiálu brzdových čelistí, která se projevovala prasklinami na samotných čelistech. Také na tlakovzdušném brzdovém stroji BS 35 se začaly projevovat známky dlouhodobého provozu, zejména na regulátorech tlaku vzduchu Iversen, jejichž opravy byly ukončeny v roce 2005. Náročnost na

ring, s. r. o., která prováděla výměny brzdových systémů na těžních strojích dolu OKR, a. s., Ostrava. Počáteční jednání se odvíjela od snahy nahradit tlakovzdušný brzdový stroj za tlakovzdušný brzdový systém Systonic, se zachováním válců jízdních a pojistných brzd, ale po značných projevech únavy materiálu v čelistech brzd bylo zahájeno jednání s cílem osadit tento těžní stroj elektrohydraulickým systémem kotoučových brzd. Bylo vyhlášeno otevřené výběrové řízení, ve kterém zvítězila firma INCO engineering, s. r. o., a realiza-

práci předcházela projekční příprava, výroba dílů a přeprava dílů do podzemí. Při projekční přípravě byly provedeny pevnostní výpočty stávajících bubnů metodou konečných prvků a touto metodou byly rovněž zkontrolovány nové navržené konstrukce bubnů a držáků brzd. Zároveň při projektování bylo nutno vyřešit problém s nízkou kvalitou betonových základů těžního stroje. Na základě výsledků zkušebních vrtů do základů a po úpravě konstrukce nosníku brzdových jednotek byl tento problém vyřešen. Dalším úskalím celé rekonstrukce brzd bylo samotné umístění těžního stroje v podzemí, kdy se veškeré díly pro montáž musely dopravovat svislými důlními díly R1, B1 a zejména pak jamou B2, kterou se dopravila převážná část dílů. Doprava jamou B2 byla umožněna jak úpravou velikosti dílů, tak výrobou přepravních beden, které chránily díly před kapající vodou v jámě B2. Samotné práce byly zahájeny odvěšením dopravních nádob a navinutím těžních lan na bubny těžního stroje. Následovala demontáž brzdových čelistí včetně táhel, demontáž obou brzdových strojů a pákovi, načež následovala lahůdka – odstranění betonových kostek pod brzdícími stroji ze zvláště kvalitního betonu. K destrukci a demontáži těchto betonových kostek rozměru 1000 x 800 x 1400 mm byl použita prášková směs Cevamit, která urychlila demontážní práce minimálně o tři směny. Současně byla demonto-

brzd. Po osazení límců a brzdových kotoučů na stávající bubny byl usazen základní nosník o váze 3,6 t pro montáž stojanů brzdových jednotek a ukotven do stávajících základů těžního stroje. Společně s těmito operacemi byla souběžně prováděna montáž elektrických rozvaděčů, ovládacího pultu strojníka, kabiny strojníka, skříně elektrohydraulického ovládání a potřebné kabelizace. Po montáži základního nosníku na něj byly namontovány 2 ks stojanů hydraulických brzdových jednotek včetně hydraulických rozvodů. Na těchto pracích se podílelo celkem 54 pracovníků fy INCO engineering, s. r. o., a 21 pracovníků střediska údržby včetně technických pracovníků. Po ukončení montážních prací 16. 7. 2014 bylo zahájeno ožívování nového brzdového systému a jeho řídicích prvků. Dne 18. 7. 2014 byly zavěšeny dopravní nádoby a bylo zahájeno seřizování brzd za součinnosti se strojníky těžního stroje. Následujícího dne bylo zahájeno seřizování řídicího systému s bezpečnostními prvky v jámě R7S. Součástí tohoto seřizování bylo přizpůsobení hloubkoměru poloze jednotlivých pater, funkce koncových vypínačů, řízení přejezdové rychlosti a upřesňování zobrazení provozních poloh etáží dopravních nádob spolu se signalizací. Po provedení zkušebních jízd byly zahájeny funkční zkoušky těžního stroje podle vyhlášky ČBÚ č. 415/2003 Sb. Funkční zkoušky byly

Na základě kladného závěru odborné komise závodní dolu povolil tříměsíční zkušební provoz těžního stroje těžního zařízení 2B3216–2M/1 na jámě R7S.

Rekonstrukci brzd těžního stroje 2B3216–2M/1 byla zvýšena technická úroveň těžního zařízení a zároveň jeho provozní spolehlivost.

Ing. Vladimír Koudelka
vedoucí střediska údržby
Jiří Chrástík, koordinátor
TZ 2B3216-2M/1, o. z. GEAM

Oprava nátrže na toku Ploučnice ve Stráži pod Ralskem

Nátrž na pravém břehu Ploučnice za mostem v křižovatce komunikací Stráž pod Ralskem – Dubnice – Hamr na Jezeře – Noviny pod Ralskem vznikla v průběhu povodní v roce 2011. Nátrž se nacházela na vodním díle „Zkapacitnění Ploučnice v úseku Srní potok – Noviny pod Ralskem – Stráž pod Ralskem“, které patří pod správu DIAMO, s. p., o. z. TÚÚ Stráž pod Ralskem. Jedná se o stavbu regulace koryta toku Ploučnice, která byla uvedena

do trvalého užívání v srpnu 1990. Účelem stavby regulace Ploučnice byla ochrana vyluhovacích polí před 10 a 50letou vodou a bezpečné převedení důlních vod. Vlastník vodního díla je povinen udržívat vodní dílo v řádném stavu, z tohoto důvodu bylo rozhodnuto o opravě nátrže na pravém břehu Ploučnice, která bezprostředně navazovala na konstrukci mostu v ulici Ploučnická. Projektovou dokumentaci pro ohlášení stavby „Stráž pod Ralskem,

oprava nátrže na toku Ploučnice“ zpracovala VRRV a. s. Praha v srpnu 2013. V říjnu 2013 byl na základě nabídky vybrán spolehlivý zhotovitel stavby Stavební stroje a doprava, s. r. o., Hrobce. Souhlas k ohlášení údržbových prací vydal příslušný vodoprávní úřad MěÚ Česká Lípa č. j. MUCL/114669/2013 dne 18. 11. 2013. Před udělením souhlasu vydal Krajský úřad Libereckého kraje výjimku ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných živočichů mihule potoční (Lampetra planeri) a vranky obecné (Cottus gobio) pro realizaci záměru opravy nátrže v pravém břehu toku Ploučnice. Termín pro práce v korytě toku byl stanoven mimo období od 1. 3. – 30. 8. 2014, aby nedošlo k poškození významného krajinného prvku Ploučnice a k ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce. Dotčené území je součástí evropsky významné lokality Horní Ploučnice. Před zahájením stavby musel být pro realizaci opravy nátrže ještě zpracován a schválen konkrétní povodňový a havarijní plán.

Zhotovitel stavby Stavební stroje a doprava, s. r. o., Hrobce zahájil opravu nátrže na konci prosince 2013. Opravu pravého břehu Ploučnice kamennou rovinou v délce 41 m z čedičového kamene a odtěžení sedimentu cca 120 m² ve dně toku prováděl zkušený zaměstnanec zhotovitele stavby pan Tůma. Souhra

člověka s kráčivým rypadlem Kaiser, výběr kamenů a jejich přesné ukládání na místo, byla úžasná. Většina kolemjdou-

prošterkování. Následovaly terénní úpravy přilehlého pozemku na pravém břehu a jeho osetí travním semenem.

cích se ráda zastavila na mostě, aby mohla mlčky sledovat tento netradiční koncert v Ploučnici. Práce na kamenné rovině a na zaplnění nátrže odtěženým sedimentem a navezenou zeminou byly ukončeny v korytě toku v souladu s povoleným termínem dle udělené výjimky kraje již na konci ledna 2014. V březnu 2014 provedl zhotovitel ruční zaklínování kamenné rovnaniny včetně

V květnu byla v téže lokalitě zahájena stavba „Oprava dna koryta Ploučnice pod mostem v ulici Ploučnická“, jejímž investorem bylo město Stráž pod Ralskem a zhotovitelem SaM silnice a mosty, a. s., Česká Lípa. Oprava dna a částí břehů koryta toku pod mostem spočívala v odstranění rozbitých betonových opěr mostu

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 4

ODBORY

ZDE UVEDENÉ MATERIÁLY
VYJADŘUJÍ NÁZORY ODBORÁŘŮ
A NEMUSEJÍ SE SHODOVAT
S NÁZORY REDAKCE

Dne 19. července 2014 odešel náhle, ve věku 72 let, náš dlouholetý spolupracovník a bývalý ředitel státního podniku DIAMO

Ing. Jindřich Šlosar

Vystudoval Průmyslovou školu hornickou v Ostravě a Vysokou školu báňskou v Ostravě, fakultu Hornicko – geologickou, obor úprava a zpracování radioaktivních surovin. Po promoci na VŠB nastoupil v roce 1967 jako technolog na chemickou úpravnu MAPE Mydlovary. V roce 1971 přešel na tehdejší UD Hamr na Důl chemické těžby ve Stráži pod Ralskem, kde byl technologem. V letech 1974 až 1989 pracoval jako technik v podzemí na Dole Hamr, Dole Křížany a Dole Lužice. V roce 1975 ukončil postgraduální studium na Vysoké škole chemicko – technologické v Praze, obor Ekonomika a řízení chemických výroby, v roce 1991 absolvoval manažerský kurz firmy M. V. Associates. V letech 1990 až 1991 byl ředitelem odstěpného závodu Odvodňování, poté byl vedoucím oddělení na o. z. TÚU. Od 1. 3. 1994 byl jmenován vedoucím Střediska sanačních projektů na ředitelství s. p. DIAMO ve Stráži pod Ralskem. Dne 1. 12. 1998 byl jmenován ředitelem s. p. DIAMO. V této funkci působil do 4. 7. 2000. Od 1. 8. 2000 do 30. 9. 2001 působil na o. z. TÚU ve funkci specialista – sanace.

Jeho životním krédem bylo neustálé studium, vymýšlení a zdokonalování technologických postupů při zpracování uranových rud a následně pak sanačních postupů při sanaci chemické těžby uranu. Byl u zrodu vývoje sanačních matematických modelů. Zasadil se o zavádění pokrokových technologií do sanačních cyklů s cílem ekonomického zlevnění sanace.

Spolupracovníci budou na něho rádi vzpomínat.

Čest jeho památce!

Dne 18. srpna 2014 nás náhle opustil ve věku 68 let dlouholetý pracovník státního podniku

MUDr. Pavel Krákora

K uranovému průmyslu nastoupil v roce 1972 na ZÚNZ UP Příbram – ÚHP Kamenná jako vedoucí lékař pobočky po absolvování Vysoké školy všeobecného lékařství, lékařská fakulta a hygienická, UK Praha. V letech 1992 – 1998 působil jako vedoucí pobočky HZZP Stráž pod Ralskem a od srpna roku 1998 až do června 2010 zastával funkci specialista – bezpečnost a hygiena práce, hlavní hygienik s. p. DIAMO.

Pro své osobité chování a vystupování byl a bude nezapomenutelným člověkem.

S úctou vzpomínáme.

Kolegové z úseku ekologie a sanačních prací.

DEN HORNÍKŮ

Oslavy Dne horníků se konají v pátek 19. 9. 2014 od 15 hodin v prostorách domu kultury U Jezera ve Stráži pod Ralskem. Srdečně zvou ředitelství s. p. DIAMO, vedení o. z. TÚU a odborové organizace.

Záříjová nabídka Hornického muzea Příbram

Ve všech pobočkách Hornického muzea Příbram v září dochází ke změně otvírací doby, a to od úterý do neděle od 9 do 17 hodin.

Kromě stále trvajících výstav **Tajemství dámy s náhrdelníkem**, **Lidové řezbářství, Pozor křehké!** a **Zeolity a minerály pegmatitových žil**, představených v minulých číslech občasníku, zve muzeum 13. 9. 2014 na **Dny evropského dědictví**, letos na téma **Návraty ke kořenům**. Půjde o putování po Březových horách po zapomenutých hornických pa-

mátkách, navíc návštěvníky čeká snížená vstupné 5 Kč ve všech pobočkách muzea. Pobočka Skanzen Vysoký Chlumec připravila na 27. 9. 2014 **Putování za Jakubem Krčínem** – turistický pochod k hrobce slavného rybníkáře v Obděnicích.

28. 9. 2014, v **Den věži a rozhleden**, zahájí Březové Hory a Památník Vojna Lešetice Měsíc věži a rozhleden vstupem za 1 Kč na vyhlídkové věže Ševčínského a Vojtěšského dolu.

Roman Abušínov
Hornické muzeum Příbram

Hornické odpoledne na Řimbabě 2014

V sobotu 26. července se konalo už šesté slavnostní hornické odpoledne na Řimbabě. Zahájení programu se neslo v tradičním duchu. Starosta spolku Luboš Mandík ve své řeči poděkoval členům spolku, ale také obci Bohutín a sponzorům za podporu při rekonstrukci nových prostor. Pozval návštěvníky k prohlídce výstavy fotografií ze života spolku a podzemí Dolu Jeroným v zaniklém městě Čistá. Bez humorného komentáře nezůstala ani pozvánka k ná-

stal z malého spolku spolkem dobře viditelným. Dále promluvil místostarosta Hornicko- historického spolku Stříbro Karel Neuberger, který předal starostovi našeho spolku Luboši Mandíkovi medaili Svaté Barbory.

Přišla chvíle pro obvyklé kolečko v areálu Řimbaby se zpěvem hornických písní. Zúčastnění, tedy uniformovaní zástupci spolků v čele s vlajkonosi, účastníci programu a návštěvníci, se seřadili do pestrého průvodu, který v doprovodu kočáru s koňmi 2 x obkroužil areál, abychom si to stihli dostatečně užít. Poté byly slavnostně otevřeny nově zrekonstruované prostory, které spolek převzal do užívání. Přestřižení pásky do nově otevřené výstavní síně se ujal sám perkmistr. Byla zde připravena výstava fotografií M. Zelenky ze života spolku, které zdokumentovaly například původní, dosti tristní stav převzatých prostor. Mnozí členové spolku věnovali obrovský kus svého času při brigádách a renovaci těchto nových ploch. V posledních týdnech před slavností pak tento stav kulminoval a někteří zde pracovali téměř denně, aby bylo do pouti vše potřebné hotovo. Další člen cechu Lukáš Kolář a Jan Babka představili

Zahájení programu starostou spolku

Průvod areálem Řimbaby

vstěvě jedné ze součástí nově otevřených ploch, a sice míst, kam i císařpán chodil pěšky.

Očekávaného slova se pak ujal Pepík Kovář, který seznámil přítomné s jednotlivými body programu. Následovaly chvíle slavnosti – perkmistr Miroslav Šťastný předal Pepovi Kovárovi medaili Cechu příbramských horníků a hutníků „SIGNUM GRATIAE“ za podporu při udržování hornických a hutnických tradic. Vyzdvihl přitom jeho přínos a práci ve spolku Řimbaba. Jak bylo řečeno, byl v našem spolku odveden obrovský kus práce a „magory“ v dobrém slova smyslu, kteří takovou práci popohánějí a kteří ji žijí, je potřeba ocenit. Jak dodal člen cechu Emil Kuchař, stal se „naš Pepa“ prvním přespolním, kdo tuto medaili obdržel. Naš spolek se podle něj

Ukázky hornické práce

ve výstavní sině své sbírky hornických medailí, diplomů a dalších ocenění. Návštěvníci mohli nahlédnout i do tajů řezbařiny díky přítomnému řezbáři a členovi příbramského spolku betlémářů panu Chvalníkovi. Kromě ukázek svých výtvorů předváděl svou práci přímo na místě. Někteří zručnější členové našeho spolku u jeho stolku také vyzkoušeli svůj um a umělecký cit, byť jen třeba na „obyčejné“ lžíci.

Zkušena členka spolku p. Kochová má nápady a z jejího podnětu tak ženské osazenstvo spolku připravilo stánek babky kořenářky, kde bylo možné hádat druh bylin a koření podle vůně. Nechyběla ani půvabná dívka v tradičním kroji. Venku pak na snůře zavlála někdejší

lo také možné svést děti na koníkovi, nebo se projet v kočáře. Všem majitelům zvířat srdečně děkujeme za toto zpestření programu (Baar, Dvoranová, Šimánek a Brodničková). Součástí programu byla i ukázka kovářiny v podání Honzy Plášila mladšího a obvyklá prohlídka Řimbabské stoly.

Nyní už vyhlídková téžní věž Řimbaby byla také v permanentci. Na volném prostranství proběhla ukázka vrtání a bagrování a někteří z návštěvníků si tuto práci s nástroji vyzkoušeli, včetně některých statečných žen. Protože k pouti patří i libá krmě a chladivý mok, byl zajištěn prodej základního občerstvení. V užším kruhu členů spolků pak proběhla degustace kuchařských výtvorů řimbabských hospodyněk. Část osazenstva využila bohatého programu bohutínské pouti a zajela se podívat do bývalého šenku v krásném a letitém statku u Řihů, který byl otevřen k nahlédnutí po cca 70 letech. Místní přichystali dokonce i zábavné scénky k pobavení publika. Následovala návštěva mlýna u Dubských. K prohlídce nově otevřené bohutínské Galerie Milan Eberl bohužel z časových důvodů nebyla příležitost, tak tedy někdy příště. Od šestnácté hodiny všechny na Řimbabě bavila kapela Cirkus Hulata, což se protáhlo až do pozdních večerních hodin, takže zbyl čas i na taneček. Chtěli bychom poděkovat všem zúčastněným a těšíme se na další setkání na Řimbabě.

Ještě jednou děkujeme všem hornickým kamarádům, kteří nás svou účastí podpořili.

Pavla Příhodová
Spolek Řimbaba, Bohutín

Nově otevřená výstavní síň

Figuríny ve štole Prokop

Hornický spolek Stříbro si do letošního roku předsevzal rozšíření expozic v hornickém skanzenu a ve štole Pro-

kop. První část již má za sebou, a to převezení a zrekonstruování staré důlní lokomotivy z kaolínových dolů v již-

ních Čechách. Další zajímavostí pro návštěvníky Stříbra určitě bude rozmístění figurín do jednotlivých expozic ve štole Prokop. V současné době se již figuríny instalují. Předpokládáme, že do konce srpna bude vše hotovo. Součástí expozic je i nová výměna podlah u komína u jámy Brokárna. Hornický spolek tuto část expozic realizuje díky získané podpoře z dotací cestovního ruchu Plzeňského kraje, za což tímto děkujeme. V průběhu měsíce září musí být tato část expozic hotova a dle smlouvy předána. Do budoucna členové hornického spolku plánují poslední větší investici ve štole Prokop, se kterou, pokud se to podaří, získají československý primát. Trochu tajemna, ale včas se vše dozvíte.

Karel Neuberger

Ukázka z expozice

Ukázka z expozice

Oprava nátrže na toku Ploučnice ve Stráži pod Ralskem

DOKONČENÍ ZE STR. 2

a v jejich následném nahrazení kamennou dlažbou do betonu, která je ukončena před a za mostem betonovými prahy.

zují možné škody, které by mohly vzniknout nevhodným prouděním vody při zvýšených průtocích v toku Ploučnice, pokud by byla nátrž na pravém břehu ponechána. Výstavba kamenné

Práce kráčivého rypadla

Dokončená stavba, červen 2014

rovnániny má pozitivní vliv na odtokové poměry v místě, které těsně navazuje na silniční most. Milovníci vodáctví rozhodně ocení pohodlné přístupové schůdky, které pro ně na levém břehu Ploučnice vybudovala firma SaM, a. s., Česká Lípa.

Závěrem lze jednoznačně konstatovat, že obě stavby byly provedeny velmi kvalitně a svým vzhledem posílily stáva-

Dláždění na pravém břehu pod mostem a kamenná rovnání v místě opravené nátrže byly dle koordinovaných návrhů projektantů obou staveb na sebe v červnu zdárně napojeny.

Dne 25. 6. 2014 proběhla na místě stavby závěrečná kontrolní prohlídka stavby MěÚ Česká Lípa za účasti zástupců DIAMO, s. p., o. z. TÚU Stráž pod Ralskem. Stavba byla dokončena ve stanoveném termínu bez závad a nedodělků. Opravou nátrže se minimali-

Závěrečná kontrolní prohlídka stavby

jící přírodní a krajinné hodnoty v dotčené lokalitě.

Ing. Iva Straková
oddělení životního prostředí, o. z. TÚU

o historii výzkumů, o současném stavu vědomostí, o vědeckých sporech i o zcela neznámých vulkanických jevech a útvarcích, které lze právem počítat ke kulturnímu dědictví společnosti. V centru zájmu autorů výstavy je Národní přírodní památka Čertova zeď mezi Českým Dubem a Osečnou. V současné době autoři usilují o rozšíření chráněného území.

Podle slov RNDr. Palusky se nebyvale rozšířily znalosti o geologické stavbě této oblasti s počátkem geologického průzkumu na ložisku uranové rudy v oblasti Stráže pod Ralskem v 70. letech minulého století. Státní podnik DIAMO se také stal partnerem celého projektu

a někteří zaměstnanci (z úseku geologie a ekologie) se přímo podíleli na přípravě podkladů pro výstavu. O projektu jsme hovořili se spoluautorem expozice Mgr. Pavlem Veselým:

M. Hylská: V čem jsou podještědské vulkanické útvary tak unikátní?

P. Veselý: Jejich unikátnost spočívá jednak v jejich stáří – podle nejnověj-

Historie odvalu Heřmanice - III. díl

Dokončení historie vzniku největšího z termicky aktivních odvalů v ostravské části OKR, k němuž došlo spojením původních odvalů Karolína a Svoboda, autoodvalu a provozního odvalu (o nich jsme informovali v předchozích číslech občasníku, pozn. red.).

Odval Heřmanice

Odval Heřmanice lze nazvat celý komplex všech odvalů v ploše vymezené tratí Ostrava – Bohumín, Heřmanickým rybníkem a spojnici mezi Doly Ida a Heřmanice od doby započetí strhávání hřbetového odvalu Karolína a výstavby odkalovacích nádrží severně od odvalu Svoboda a autoodvalu. V té době dochází k vzájemnému propojení všech částí vyjma provozního odvalu, který je dále provozován a kolem roku 1990 dorovnán mírným svahem až na

úroveň Heřmanického rybníka do tvaru plošného odvalu mocného cca 30 m.

Asi kolem roku 1970 započala stavba odkalovací nádrže K-1. Materiál na stavbu hrází pocházel z otvůrek a příprav Dolu Heřmanice. Hráze byly vlastně pokračováním tzv. autoodvalu. V roce 1973 bylo zároveň započato se strháváním kužele odvalu Karolína. Hlušina byla transportována vozidly západním a severním směrem a zaplnila Hrušovský rybník. Po zaplnění severní části rybníka pokračoval transport hlušiny auty paralelně s tratí Ostrava – Bohumín až po severní část náspu nádrže K – 1. Byla tak budována severní hráz nádrže K – 2. Transport při strhávání kužele probíhal i směrem na východ směrem k autoodvalu (byl prováděn do místa, kde byl v roce 1961 provozován plošný odval vějířovitěho půdorysu). Po roce 1976

Odval Heřmanice

Odval Heřmanice

docházelo k dalšímu snižování výškové úrovně hřbetového odvalu Karolína. Hlušina byla transportována i nadále směry uvedenými pro období roku 1973. V letech 1978 – 1984 z ní byly vystavěny hráze nádrží K – 2 a K – 3.

V té době docházelo ke konečnému stržení hřbetového odvalu Karolína na úroveň autoodvalu a jejich vzájemnému spojení. Svahy tohoto útvaru byly strženy a dotvarovány terasovitě. V centrální části činnosti na rekultivaci končily okolo roku 1985. Po roce 1985 bylo odvalové hospodářství nadále provozováno pouze v severovýchodním prostoru provozního odvalu, a to do doby ukončení a likvidace Dolu Heřmanice.

Dr. Ing. Petr Jelínek
vedoucí odboru ekologie, o. z. ODRA

ších datovacích metod je to okolo 60 milionů let, zatímco ostatní vulkanity, např. Českého středohoří jsou podstatně mladší 30 – 40 milionů. Kromě stáří je to pak i jejich chemismus – jsou to nejbasičtější vulkanity ze všech známých v Českém masívu. Bazicitu se mj. posuzuje podle obsahu složky SiO₂ (nezaměňovat s křemenem – ten v žádném případě neobsahuje). Tato složka se pohybuje v rozmezí mezi 30 až 40 % z celkového obsahu. U ostatních známých vulkanitů je tato složka v rozmezí 42 – 45 %.

M. H.: Kterých útvarů, kromě Čertovy stěny, se toto hodnocení ještě týká, jaké typy hornin se zde nachází?

P. V.: Do této skupiny vulkanitů můžeme zahrnout prakticky veškeré horniny, které tvoří tzv. pásmo Čertových zdí (např. Velká, Malá, Kotelská, Západní apod.) a horniny osečenské podpovrchové intruze – rozsáhlého vulkanického útvaru misovitěho tvaru v hloubce až 200 m, který vystupuje na několika místech až na povrch. Horniny jsou zastoupeny zejména nefelinity (pásmo Čertových zdí) a polzenity (vesecká žíla, Pelousek a osečenská intruze).

Návštěvníci vernisáže

problematikou zabývat a spolupracovat s předkladateli návrhu. Řízení si však vyžádá spoustu práce a času, neboť rozšíření se týká více než 40 soukromých pozemků s téměř stovkou majitelů a spolumajitelů, se kterými musí být ochrana projednána.

M. H.: Jaké poznatky, co se týče vulkánů, přinesl geologický průzkum uranu; jsou nějak souhrnně zmapovány, zaznamenány?

P. V.: Rozsáhlý vrtný průzkum, zahájený koncem 60. let a dokončený kon-

a rozšířit. Součástí průzkumných prací bylo rovněž povrchové strukturné geologické mapování, které přineslo upřesnění vulkanických žil pomocí geofyzikálních indikací a jejich následného ověření mapovacími ryhami.

M. H.: Partnerem výstavy je i státní podnik DIAMO, jak se podílel na uspořádání výstavy?

P. V.: Státní podnik DIAMO poskytl přístup k archivním materiálům, bez jejichž zpracování by nebylo možné výstavu v takovém rozsahu uspořádat. Dále poskytl významnou technickou pomoc v podobě tisku výstavních tabulí.

Státnímu podniku DIAMO osobním dopisem poděkoval za podporu projektu také RNDr. Paluska, jmenovitě pak Ing. Böhmovi a Mgr. Veselému. Vyzdvihnul vynikající dojem, který dosavadní přínos pracovníků našeho podniku zanechal v rámci projektu, což dokládá příznivý ohlas četných zájemců a podněcuje auto-ry pokračovat v jejich úsilí i nadále.

Přestože výstava v Liberci již skončila, připravuje se její pokračování. O místě a čase konání budeme informovat v našem občasníku.

Mgr. Michaela Hylská
Mgr. Pavel Veselý

Jak porozumět krajině utvářené vulkány

M. H.: V jakém stadiu je snaha o rozšíření chráněného území a kterých lokalit se týká?

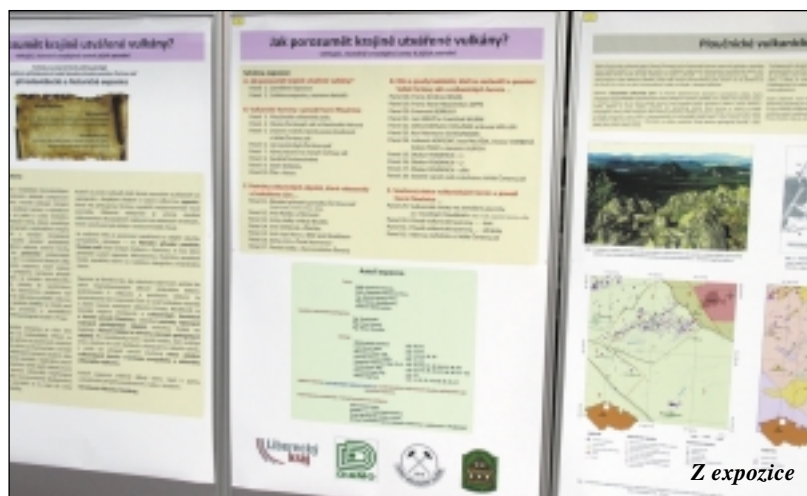
P. V.: Z iniciativy RNDr. Palusky byl v roce 2011 na Ministerstvo životního prostředí podán návrh na rozšíření ochrany Národní přírodní památky Velká Čertova zeď. Počátkem roku 2014 rozhodlo ministerstvo o zahájení příprav k uskutečnění navrženého rozšíření NPP a pověřilo správu Chráněné krajinné oblasti Lužické hory přípravou legislativního řízení, která se ihned začala

cem 80. let minulého století, v okolí Osečné prakticky objevil osečenskou podpovrchovou intruzi. V dokumentaci vrtnů jsou polohy vulkanitů přesně popsány a lze tak z nich vytvořit prostorový model tohoto unikátního tělesa. Přestože studium vulkanitů nebylo hlavním cílem vrtného průzkumu, zásluhou iniciativy odborných pracovníků Uranového průzkumu, především pak RNDr. Jozefa Rutšeka, byla získána řada unikátních poznatků, které nepochybně bude možné v budoucnu dále využít

Zahájení výstavy, zleva náměstek hejtmána J. Jadrný a RNDr. Paluska

Výstavu zahájil náměstek hejtmána Libereckého kraje Josef Jadrný a úvodního slova se ujal RNDr. Paluska. Expozice by měla dopomoci vzácným vulkanickým útvarům, vyskytujícím se téměř výlučně jen v severních Čechách, zaujmout v evropském povědomí významné místo, proto se snaží poskytnout veřejnosti co možná nejvíce informací

Z expozice

DIAMO

Podnikový občasník s. p. DIAMO
Stráž pod Ralskem. Vydává vedení s. p.
Vychází zpravidla jednou v měsíci.
Adresa redakce: DIAMO, s. p.,
471 27 Stráž p. R.,
Redakce: Mgr. Michaela Hylská
tel.: 487 892 007
e-mail: hylska@diamo.cz
Sazba: PANTYPE, s. r. o., Liberec
Tisk: GEOPRINT Liberec
Pro vnitřní potřebu s. p. DIAMO